

4 LUKU 3 §

NYKYINEN

3 § Perhevapaat

1. Työntekijän äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaat sekä hoitovapaa määräytyvät työsopimuslain ja sairausvakuutuslain perusteella.

Pöytäkirjamerkintä:

Opetusvelvollisuustyöajassa olevan opettajan osittainen hoitovapaa toteutetaan siten kuin työnantaja ja opettaja siitä sopivat. Jos sopimukseen ei päästä, opettajan opetustuntimääräksi vahvistetaan 4/5 hänen opetusvelvollisuudestaan.

Kokonaistyöajassa olevalle opettajalle osittainen hoitovapaa myönnetään samassa suhteessa opetustunneista ja muusta työajasta kuin mitä mainitut työajan osat ovat viikoittaisesta kokonaistyöajasta.

Äitiysvapaan ja isyysvapaan palkallisuus ja päiväraha

2. Työntekijän maksetaan äitiysvapaan alusta lukien täysi palkka 72 arkipäivän pituiselta ajanjaksolta.

Adoptiovanhemmalle maksetaan adoptiovanhemman vanhempainrahakauden alusta enintään 72 arkipäivän ajalta palkka edellä 1 kohdassa mainittujen perusteiden mukaisesti. Jos adoptiovanhemmat jakavat sanotun vanhempainrahakauden, maksetaan tässä tarkoitettu palkka vain toiselle heistä kerrallaan ja yhteensä enintään 72 arkipäivän ajalta vanhempainrahakauden alusta lukien. Palkan maksaminen edellyttää, että työntekijällä on oikeus vanhempainrahaan ja että työntekijä noudattaa sen nostamista koskevia säännöksiä.

Mikäli ennen äitiysvapaata alkanut palkaton poissaolo jatkuu äitiysvapaan aikana, ei työnantajalla ole tältä ajalta palkanmaksuvelvollisuutta. Tämä ei koske raskauteen liittyvää palkatonta poissaoloa.

3. Työntekijälle maksetaan isyysvapaan alusta lukien täysi palkka 6 arkipäivän pituiselta ajanjaksolta.
4. Siltä ajalta, jolta työnantaja maksaa äitiys- tai isyysvapaan palkkaa tai adoptiovanhemmalle palkkaa adoptiovanhemman vanhempainrahakauden aikana, suoritetaan äitiys- tai isyysraha tai vanhempainraha sairausvakuutuslain 7 luvun 4 §:n perusteella työnantajalle lukuun ottamatta vuosiloma-aikaa.
5. Sellaisen opetushenkilöstön osalta, jolla ei ole oikeutta vuosilomaan, oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen päivärahaan ei siirry työnantajalle 16.6. alkavan laskennallisen vuosiloman ajalta, eikä sellaisen opetushenkilöstön

osalta, joihin sovelletaan 7 luvun ammattikorkeakouluja, urheiluopistoja tai vuosityöajassa olevia kansanopistoja koskevia määräyksiä, kesävacation alusta 30 ensimmäiseltä arkipäivältä.

Muuna aikana, kun opetustyö on lomien johdosta keskeytynyt oppilaitoksessa, äitiys-, isyys- tai vanhempainraha suoritetaan työnantajalle, kun työntekijä on ollut oikeutettu äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaan mutta ei ole hakenut vapaata.

6. Jos äitiys- tai isyysrahaa tai adoptiovanhemman vanhempainrahaa ei makseta työntekijän laiminlyönnin johdosta, vähennetään palkasta menetettyä äitiys- tai isyysrahaa tai vanhempainrahaa vastaava osa.

Poissaoloajan vaikutus työsuhte-etuksiin

7. Työntekijän ollessa poissa työstä pidempään kuin lakisääteisen äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan ajan, ei tällaista poissaoloaikaa oteta huomioon työssäoloajan veroisena määriteltäessä työsuhteen kestoaikaan sidottuja etuuksia, ellei muuta ole laissa säädetty tai erikseen sovittu.

UUSI

Osapuolet ovat kirjoittaneet 1.8.2022 voimaan tulevaan perhevapaaudistukseen liittyvät työehtosopimustekstit siten, että ne vastaavat pakottavaa lainsäädäntöä ja kohtelevat työntekijöitä ja heidän erilaisia perheitään yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti. Mikäli osapuolten arvio osoittautuisi myöhemmin virheelliseksi, sitoutuvat osapuolet korjaamaan työehtosopimuksen tekstit siten, etteivät työehtosopimuksen kustannukset nouse.

3 § Perhevapaat

1. Työntekijän ~~äitiys-, isyys-~~**raskaus-** ja vanhempainvapaat sekä hoitovapaa määräytyvät työsuhtelainsäädännön ja sairausvakuutuslain perusteella.

Pöytäkirjamerkintä:

Opetusvelvollisuustyöajassa olevan opettajan osittainen hoitovapaa toteutetaan siten kuin työnantaja ja opettaja siitä sopivat. Jos sopimukseen ei päästä, opettajan opetustuntimääräksi vahvistetaan 4/5 hänen opetusvelvollisuudestaan.

Kokonaistyöajassa olevalle opettajalle osittainen hoitovapaa myönnetään samassa suhteessa opetustunneista ja muusta työajasta kuin mitä mainitut työajan osat ovat viikoittaisesta kokonaistyöajasta.

Äitiysvapaan Raskausvapaan ja isyysvapaan vanhempainvapaan palkallisuus ja päiväraha

2. Työntekijän maksetaan äitiysvapaan alusta lukien täysi palkka 72 arkipäivän pituiselta ajanjaksolta.

- i. ~~Adoptiovanhemmalle maksetaan adoptiovanhemman vanhempainrahakauden alusta enintään 72 arkipäivän ajalta palkka edellä 1 kohdassa mainittujen perusteiden mukaisesti. Jos adoptiovanhemmat jakavat sanotun vanhempainrahakauden, maksetaan tässä tarkoitettu palkka vain toiselle heistä kerrallaan ja yhteensä enintään 72 arkipäivän ajalta vanhempainrahakauden alusta lukien. Palkan maksaminen edellyttää, että työntekijällä on oikeus vanhempainrahaan ja että työntekijä noudattaa sen nostamista koskevia säännöksiä.~~

1. Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun (28/2022) 1 §:n mukaiseen raskausrahaan, maksetaan täysi palkka raskausrahakauden alusta lukien yhteensä enintään 40 yhdenjaksoiselta arkipäivältä.

Työntekijälle, jolla on oikeus vanhempainrahaan sairausvakuutuslain 9 luvun 5 §:n 1-3 momentin tai 9 §:n nojalla, maksetaan täysi palkka enintään 32 ensimmäiseltä vanhempainrahapäivältä. Työntekijä voi kuitenkin jakaa palkallisen vanhempainvapaan enintään kahteen jaksoon.

2. Palkallisen raskaus- ja vanhempainvapaan edellytyksenä on, että työntekijä on ollut työsuhteessa välittömästi ennen edellä tarkoitettujen vapaiden alkamista vähintään kolme kuukautta.

Lisäksi edellytyksenä palkan maksamiselle on, että työntekijä on oikeutettu ko. ajalta raskaus- tai vanhempainrahaan.

- ii. Mikäli ennen ~~äitiysvapaata~~ **raskausvapaata** alkanut palkaton poissaolo jatkuu ~~äitiysvapaan~~ **raskaus- tai vanhempainvapaan** aikana, ei työnantajalla ole tältä ajalta palkanmaksuvelvollisuutta. Tämä ei koske raskauteen liittyvää palkatonta poissaoloa.

~~3. Työntekijälle maksetaan isyysvapaan alusta lukien täysi palkka 6 arkipäivän pituiselta ajanjaksolta.~~

3. Siltä ajalta, jolta työnantaja maksaa ~~äitiys- tai isyysvapaan~~ **raskaus- tai vanhempainvapaan ajalta** palkkaa tai adoptiovanhemmalle palkkaa adoptiovanhemman vanhempainrahakauden aikana, suoritetaan ~~äitiys- tai isyysraskaus-~~ **raskaus-** tai vanhempainraha sairausvakuutuslain 7 luvun 4 §:n perusteella työnantajalle lukuun ottamatta vuosiloma-aikaa.
4. ~~Sellaisen opetushenkilöstön osalta, jolla ei ole oikeutta vuosilomaan, oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen päivärahaan ei siirry työnantajalle 16.6. alkavan laskennallisen vuosiloman ajalta, eikä sellaisen opetushenkilöstön osalta, joihin sovelletaan 7 luvun ammattikorkeakouluja, urheilupuistoja tai vuosityöajassa olevia~~

kansanopistoja koskevia määräyksiä, kesävapajakson alusta 30 ensimmäiseltä arkipäivältä.

- i. ~~Muuna aikana, kun opetustyö on lomien johdosta keskeytynyt oppilaitoksessa, äitiys-, isyys- tai vanhempainraha suoritetaan työnantajalle, kun työntekijä on ollut oikeutettu äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaan mutta ei ole hakenut vapaata.~~

5. Jos ~~äitiys- tai isyys~~ raskausrahaa tai adoptiovanhemman vanhempainrahaa ei makseta työntekijän laiminlyönnin johdosta, vähennetään palkasta menetettyä ~~äitiys- tai isyys~~ raskausrahaa tai vanhempainrahaa vastaava osa.

Poissaoloajan vaikutus työsuhde-etuuksiin

6. Työntekijän ollessa poissa työstä pidempään kuin lakisääteisen ~~äitiys-, isyys~~raskaus- tai vanhempainvapaan ajan, ei tällaista poissaoloaikaa oteta huomioon työssäoloajan veroisena määriteltäessä työsuhteen kesto aikaan sidottuja etuuksia, ellei muuta ole laissa säädetty tai erikseen sovittu.
7. Työehtosopimukseen otetaan seuraava siirtymäsäännös: 1.8.2022 voimaan tulevia perhevapaita koskevia työehtosopimuksen määräyksiä (4 luvun 3 §) noudatetaan niihin työntekijöihin, joihin noudatetaan 1.8.2022 voimaan tulevia sairausvakuutuslain muutoksia. Mikäli työntekijään noudatetaan 31.7.2022 voimassa olleita perhevapaita koskevia sairausvakuutuslain säännöksiä, noudatetaan työsuhteessa 31.7.2022 voimassa ollutta työehtosopimuksen 4 luvun 3 §:ää.

6 LUKU 5 § 7 kohta

NYKYINEN

Kokemuslisään luettava työssäolon veroinen aika

7. Kokemuslisään oikeuttavaksi hyväksytään myös poissaolo, jolta on maksettu palkkaa tai sairausvakuutuslain mukaista päivä-, erityisäitiys-, äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa.

UUSI

Kokemuslisään luettava työssäolon veroinen aika

7. Kokemuslisään oikeuttavaksi hyväksytään myös poissaolo, jolta on maksettu palkkaa tai sairausvakuutuslain mukaista päivä-, erityisäitiysraskaus-, äitiys-, isyysraskaus- tai vanhempainrahaa.

LUKU 7, LIITE 6 39 §:n 1. kohta

NYKYINEN

39 § Sairausajan ja äitiysvapaan palkka

1. Keskimäärin vähintään 14 tuntia viikossa opettavalle tuntiopettajalle maksetaan sairausajan palkka 4 luvun 1 §:n ja äitiysvapaan palkka 3 §:n mukaisesti.

UUSI

39 § Sairausajan ja äitiysvapaan ~~raskaus-~~ ja vanhempainvapaan palkka

1. Keskimäärin vähintään 14 tuntia viikossa opettavalle tuntiopettajalle maksetaan sairausajan palkka 4 luvun 1 §:n ja äitiysvapaan ~~raskaus-~~ ja vanhempainvapaan palkka 3 §:n mukaisesti.

LUKU 7, LIITE 7 14 §:n 1. kohta

NYKYINEN

14 § Sairausajan ja äitiysvapaan palkka

1. Vähintään 16 tuntia viikossa opettavalle tuntiopettajalle maksetaan sairausajan palkka 4 luvun 1 §:n ja äitiysvapaan palkka 4 luvun 3 §:n mukaan.

UUSI

14 § Sairausajan ja äitiys ~~raskaus-~~ ja vanhempainvapaan palkka

2. Vähintään 16 tuntia viikossa opettavalle tuntiopettajalle maksetaan sairausajan palkka 4 luvun 1 §:n ja äitiys ~~raskaus-~~ ja vanhempainvapaan palkka 4 luvun 3 §:n mukaan.

LUKU 7, LIITE 9 11 § 1. kohta

NYKYINEN

11 § Sairausajan ja äitiysvapaan palkka

1. Keskimäärin vähintään 14 tuntia viikossa opettavalle tuntiopettajalle maksetaan sairausajan palkka 4 luvun 1 §:n ja äitiysvapaan palkka 3 §:n mukaisesti.

UUSI

11 § Sairausajan ja äitiys ~~raskaus-~~ ja vanhempainvapaan palkka

1. Keskimäärin vähintään 14 tuntia viikossa opettavalle tuntiopettajalle maksetaan sairausajan palkka 4 luvun 1 §:n ja äitiys ~~raskaus-~~ ja vanhempainvapaan ~~ajalta~~ palkka 3 §:n mukaisesti.

LUKU 7, LIITE 10A 11 §

NYKYINEN

11 § Poissaoloaikojen vaikutus vapaajaksoihin

Jos opettaja on ollut työvuoden aikana palkattomalla vapaalla, hänen seuraavan vapaajaksonsa palkkaa vähennetään vapaan keston suhteessa. TSL 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettu poissaolo ei kuitenkaan vähennä palkkaa enintään 182 kalenteripäivän ajalta.

Vapaajaksojen palkkaa vähentävien päivien määrä saadaan laskemalla palkattomaan vapaaseen sisältyneiden oppilaitoksen työpäivien (ma-pe) lukumäärä. Palkan vähennys lasketaan kertomalla päiväpalkka työpäivien määrällä ja kertomalla se luvulla 0,24.

Jos palkattomaan vapaaseen on sisältynyt työsuunnitelmassa sisältyneitä vapaajakson kalenteripäiviä (ma-su), ne vähennetään vapaajakson palkkaa vähentävistä päivistä.

UUSI

11 § Poissaoloaikojen vaikutus vapaajaksoihin

Jos opettaja on ollut työvuoden aikana palkattomalla vapaalla, hänen seuraavan vapaajaksonsa palkkaa vähennetään vapaan keston suhteessa. TSL 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettu poissaolo ei kuitenkaan vähennä palkkaa enintään ~~182~~¹⁸⁷ kalenteripäivän ajalta.

Vapaajaksojen palkkaa vähentävien päivien määrä saadaan laskemalla palkattomaan vapaaseen sisältyneiden oppilaitoksen työpäivien (ma-pe) lukumäärä. Palkan vähennys lasketaan kertomalla päiväpalkka työpäivien määrällä ja kertomalla se luvulla 0,24.

Jos palkattomaan vapaaseen on sisältynyt työsuunnitelmassa sisältyneitä vapaajakson kalenteripäiviä (ma-su), ne vähennetään vapaajakson palkkaa vähentävistä päivistä.

LUKU 7, LIITE 10 A 12 §

NYKYINEN

12 § Sairausvakuutuslain päiväraha

Oikeus sairausvakuutuslain mukaisten päivärahan siirtyä työnantajalle sairauspoissaolon, äitiysvapaan ja isyysvapaan ajalta siltä osin kuin päivärahan määrä ei ylitä työntekijän samalta ajalta saamaa palkkaa. Päiväraha ei kuitenkaan siirry työnantajalle kesävapaan alusta 30 ensimmäiseltä arkipäivältä.

UUSI

12 § Sairausvakuutuslain päiväraha

Oikeus sairausvakuutuslain mukaisten päivärahaan siirtyy työnantajalle sairauspoissaolon, ~~äitiysvapaan ja isyyss~~ **raskaus- ja vanhempainvapaan** ajalta siltä osin kuin päivärahan määrä ei ylitä työntekijän samalta ajalta saamaa palkkaa. Päiväraha **sairauspoissaolon ajalta** ei kuitenkaan siirry työnantajalle kesä vapaan alusta 30 ensimmäiseltä arkipäivältä.

LUKU 7, LIITE 10A 14 §

NYKYINEN

14 § Tuntiopettaja

Alle 800 tuntia työvuodessa tai keskimäärin alle 20 tuntia viikossa työskentelevä työntekijä on tuntiopettaja.

Soveltamisohje:

Tuntiopettajan työajasta sovittaessa on huomioitava valmistelun ja jälkitöiden tarve sekä muut opettajalle kuuluvat tehtävät vastaamaan todellisen työajan käyttöä.

Jos opettajan tehtäviä on keskimäärin alle 800 tuntia työvuodessa tai keskimäärin alle 20 tuntia viikossa, tuntiopettajalle maksetaan tehdystä tunnista vähintään palkkahinnoittelun mukaisesti. Tuntipalkan määrittelyssä otetaan huomioon työn vaativuus ja vastuullisuus, tuntiopettajan taidot ja kokemus sekä koulutustaso ja kelpoisuus.

Tuntiopettajan oikeus sairausajan palkkaan määräytyy työsopimuslain säännösten mukaan.

Vähintään keskimäärin 14 tuntia viikossa opettajan tehtäviä tekevä tuntiopettajalle maksetaan sairausajan palkka 4 luvun 1 §:n ja äitiysvapaan palkka 4 luvun 3 §:n mukaan.

Tuntiopettajan oikeus lomakorvaukseen määräytyy vuosilomalain 12 §:n mukaan.

Jos tuntiopettaja osallistuu reservin kertausharjoitukseen, väestönsuojelukoulutukseen tai työnantajan määräyksestä täydennyskoulutukseen, maksetaan hänelle tältä ajalta työsuunnitelman mukainen palkka.

UUSI

14 § Tuntiopettaja

Alle 800 tuntia työvuodessa tai keskimäärin alle 20 tuntia viikossa työskentelevä työntekijä on tuntiopettaja.

Soveltamisohje:

Tuntiopettajan työajasta sovittaessa on huomioitava valmistelun ja jälkitöiden tarve sekä muut opettajalle kuuluvat tehtävät vastaamaan todellisen työajan käyttöä.

Jos opettajan tehtäviä on keskimäärin alle 800 tuntia työvuodessa tai keskimäärin alle 20 tuntia viikossa, tuntiopettajalle maksetaan tehdyttä tunnilta vähintään palkkahinnoittelun mukaisesti. Tuntipalkan määrittelemisessä otetaan huomioon työn vaativuus ja vastuullisuus, tuntiopettajan taidot ja kokemus sekä koulutustaso ja kelpoisuus.

Tuntiopettajan oikeus sairausajan palkkaan määräytyy työsopimuslain säännösten mukaan.

Vähintään keskimäärin 14 tuntia viikossa opettajan tehtäviä tekeväälle tuntiopettajalle maksetaan sairausajan palkka 4 luvun 1 §:n ja äitiysraskaus- ja vanhempainvapaan palkka 4 luvun 3 §:n mukaan.

Tuntiopettajan oikeus lomakorvaukseen määräytyy vuosilomalain 12 §:n mukaan.

Jos tuntiopettaja osallistuu reservin kertausharjoitukseen, väestönsuojelukoulutukseen tai työnantajan määräyksestä täydennyskoulutukseen, maksetaan hänelle tältä ajalta työsuunnitelman mukainen palkka.

8 LUKU, SOPIMUS PAIKALLISESTA SOPIMUKSESTA

NYKYINEN

2 § Työehtosopimuksen määräyksistä toisin sopiminen

Paikallinen sopimus voidaan tehdä lainsäädännön säätämässä rajoissa. Osapuolet voivat sopia työehtosopimuksen määräyksistä poikkeavasti, mikäli perusteltu syy sitä edellyttää. Paikallisella sopimuksella ei voida kuitenkaan syrjäyttää koko työehtosopimusta tai ylittää säännöllisen työajan tai opetusvelvollisuuksien keskimääräisiä enimmäismääriä tai poiketa työehtosopimuksen mukaan vähintään maksettavasta peruspalkasta, vuosiloman pituudesta sekä sairaus- ja äitiys- ja isyyslomaetuuksia koskevista määräyksistä.

Sopijaosapuolina ovat työehtosopimuksen sidottu työnantaja tai tämän edustaja sekä luottamusmies tai sopijajärjestöjen alainen rekisteröity työntekijöiden paikallinen yhdistys.

Ennen neuvottelun alkamista todetaan neuvotteluosapuolet.

UUSI

2 § Työehtosopimuksen määräyksistä toisin sopiminen

Paikallinen sopimus voidaan tehdä lainsäädännön säätämässä rajoissa. Osapuolet voivat sopia työehtosopimuksen määräyksistä poikkeavasti, mikäli perusteltu syy sitä edellyttää. Paikallisella sopimuksella ei voida kuitenkaan syrjäyttää koko työehtosopimusta tai ylittää säännöllisen työajan tai opetusvelvollisuuksien keskimääräisiä enimmäismääriä tai poiketa työehtosopimuksen mukaan vähintään maksettavasta peruspalkasta, vuosiloman pituudesta sekä sairaus- ja ~~äitiys-~~ ja ~~isyyslomaraskaus-~~ ja vanhempainvapaaetuuksia koskevista määräyksistä.

Sopijaosapuolina ovat työehtosopimuksen sidottu työnantaja tai tämän edustaja sekä luottamusmies tai sopijajärjestöjen alainen rekisteröity työntekijöiden paikallinen yhdistys.

Ennen neuvottelun alkamista todetaan neuvotteluosapuolet.

LUKU 8, LOMARAHAN VAIHTAMINEN VAPAAKSI

NYKYINEN

5 § Äitiys- tai isyysvapaa vapaan aikana

Jos työntekijän oikeus äitiys- tai isyysvapaaseen alkaa sovitun lomarahavapaan aikana, vapaa muuttuu äitiys- tai isyysvapaaksi.

UUSI

5 § ~~Äitiys-~~ tai ~~isyys~~raskaus- tai vanhempainvapaa vapaan aikana

Jos työntekijän oikeus ~~äitiys-~~ tai ~~isyys~~raskaus- tai vanhempainvapaaseen alkaa sovitun lomarahavapaan aikana, vapaa muuttuu ~~äitiys-~~ tai ~~isyys~~raskaus- tai vanhempainvapaaksi.

LUKU 8, SOPIMUS TYÖAIKAPANKISTA

NYKYINEN

8 § Vapaan aikana alkava äitiys- tai isyysvapaa

Jos työntekijän oikeus äitiys- tai isyysvapaaseen alkaa sovitun työaikapankkivapaan aikana, vapaa muuttuu äitiys- tai isyysvapaaksi.

UUSI

8 § Vapaan aikana alkava ~~äitiys-~~ tai ~~isyys~~raskaus- tai vanhempainvapaa

Jos työntekijän oikeus ~~äitiys- tai isyys~~raskaus- tai vanhempainvapaaseen alkaa sovitun työaikapankkivapaan aikana, vapaa muuttuu ~~äitiys- tai isyys~~raskaus- tai vanhempainvapaaksi.